Conducerea preventivă și ecologică

Sistemul circulației rutiere

Sistemul, în general, este un ansamblu ordonat de elemente caracterizat prin interacțiune şi interconexiune, capabil să realizeze sub acțiunea a diverşi stimuli, obiective cu anumite performanțe.

Sistemul circulației rutiere este compus din următoarele elemente:

- uman (omul în calitate de conducător auto),
- tehnic (vehiculul);
- rutier (drumul).

Elementele ce compun sistemul circulației rutiere reprezintă componenta statică, constructivă a acestuia.

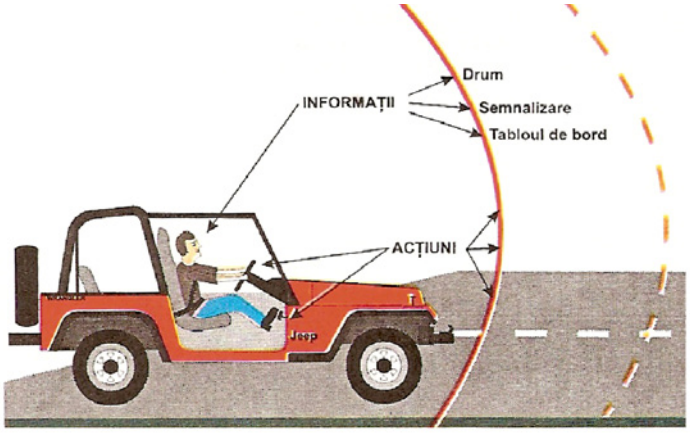

Obiectivele sistemului ca rațiune, suport motivațional şi finalitate sunt efectuarea de transporturi de mărfuri şi persoane, precum şi servicii în deplină siguranță, fără evenimente rutiere.

Relațiile care alcătuiesc componenta dinamică, funcțională a sistemului sunt de interdependență şi sunt reglementate prin acte normative.

Prevederile legale trebuie să urmărească, în primul rând performanța sistemului, reducerea numărului de evenimente rutiere, deci în primul rând reducerea numărului de persoane decedate şi a celor rănite grav.

Sistemul funcționează într-un mediu dinamic: ploi, lapoviță, ninsoare, ceață, vânturi puternice, temperaturi ridicate sau coborâte - de care este influențat şi pe care îl influențează.

Conducătorul sistemului circulației rutiere este omul care trebuie să fie conştient de rolul său şi de complexitatea interacțiunii între participanți la trafic.

Activitatea fizică şi mentală a conducătorului auto, determinată de interacțiunea sa cu elementele sistemului circulației rutiere, inclusiv interdependența acestuia cu mediul cuprinde următoarele etape:

- informarea;
- evaluarea;
- prevederea;
- decizia;
- execuția;

Cele cinci componente ale activității fizice şi mentale ale conducătorului auto au rolul de a organiza activitatea psihică a conducătorului auto, astfel încât propriile sale procese psihice devin obiecte de cunoaştere şi analiză.

Pentru a sesiza elementele importante care ar putea determina o schimbare în comportamentul conducătorului auto este necesar ca acesta să fie învățat ce informații trebuie să caute în trafic şi unde să

le găsească.

Pentru a identifica elementele importante se impune ca şoferul să dispună de un volum de cunoştinţe teoretice şi practice care să-i permită identificarea rapidă a obiectelor şi fenomenelor şi înţelegerea raporturilor lor cauzale. Existenţa acestui volum de cunoştinţe face posibilă anticiparea (prevederea) desfăşurării evenimentelor.

Decizia rapidă şi corectă presupune existenţa unui registru de soluţii (bandă din memorie) corespunzătoare diferitelor tipuri de soluţii caracteristice circulaţiei rutiere, la care conducătorul apelează sub presiunea imperioasă a timpului. Decizia este eficientă în măsura în care conducătorul reuşeşte să selecteze dintr-o mulţime de soluţii pe cea adecvată împrejurării în care se află.

Evenimentele rutiere sunt generate şi de conducătorii auto care cunosc foarte bine regulile de circulaţie şi stăpânesc tehnica conducerii automobilului, ceea ce înseamnă că acestea nu sunt suficiente.

Aceasta însemnă că pregătirea conducătorului auto trebuie să cuprindă şi alte cunoştinţe, priceperi, deprinderi, atitudini. Deci, se poate vorbi de formarea unui stil sau maniere de conducere a autovehiculului – conducerea preventivă.

La noi în ţară a fost abordat acest subiect, în cărţi de specialitate, dar s-a preferat noţiunea de "conduită preventivă" -care se referă la comportamentul tuturor participanţilor la trafic, în această noţiune fiind inclusă şi conducerea preventivă, comportamentul conducătorilor de autovehicule.

Conducerea preventivă

Conducerea preventivă (conduita preventivă) – reprezintă comportamentul conducătorului auto caracterizat prin următoarele trăsături esenţiale:

- anticiparea situaţiilor ce pot devenii periculoase (anticiparea greşelilor participanţilor la trafic), ceea ce presupune cunoaşterea şi recunoaşterea particularităţilor celorlalţi participanţi în mod aprofundat temeinic;
- evitarea accidentelor pe cale de a se produce sau evitarea angajării în accidente care s-au produs;
- alegerea celei mai bune variante pentru a ieşi cu minimum de consecinţe dintr-un accident ce nu a putut fi evitat sau corectarea unei decizii greşite care să diminueze consecinţele unui accident;
- adaptarea modului de deplasare la condiţiile de drum, trafic, condiţii meteo nefavorabile.

În concluzie, prin conduită preventivă se înţelege comportamentul rutier care asigură prevenirea accidentelor, prin anticiparea şi evitarea acţiunilor incorecte ale partenerilor de drum, precum şi adaptarea vitezei de deplasare la condiţiile meteo-rutiere specifice.

Conduita preventivă asigură siguranţa şi fluenţa deplasării pe drumurile publice.

Elementele conducerii preventive:

Cunoştinţe teoretice şi practice

Acest element presupune cunoaşterea prevederilor actelor normative, care reglementează circulaţia pe

drumurile publice, a normelor conduitei preventive şi dobândirea cunoştinţelor şi capacităţilor legate de conducerea autovehiculului.

Cunoaşterea reglementărilor privind circulaţia pe drumurile publice trebuie să reprezinte o obligaţie morală, izvorâtă din conştientizarea necesităţii respectării acestora întocmai. Acest aspect pune în evidenţă faptul că nu teama de a fi sancţionat trebuie să dicteze atitudinea în trafic.

Este necesar ca toţi conducătorii auto să îşi împrospăteze periodic cunoştinţele referitoare la prevederile legale şi chiar să rezolve chestionare în domeniu pentru a se asigura de cunoaşterea problematicii.

Cunoaşterea normelor de conduită preventivă presupune însuşirea acestora şi repetarea la nevoie, vizionarea sau audierea emisiunilor cu o astfel de tematică sau participarea la diverse acţiuni în domeniu.

Perfecţionarea tehnicilor de conducere are loc mai ales atunci când o persoană conduce zilnic şi are pauze cât mai mici în conducere. Unele studii pun în evidenţă faptul că un conducător auto trebuie să parcurgă circa o sută de mii de kilometrii, într-un număr mic de ani, în condiţii diverse de drum, timp, anotimp, în localităţi şi în afara acestora, pentru a dobândi o experienţă corespunzătoare în conducerea autovehiculului.

În condiţii de circulaţie variate şi în timp foarte scurt, un conducător auto care a rulat numai câteva zeci de mii de kilometrii, poate totuşi dobândi certe aptitudini în conducerea autovehiculului.

Este totuşi necesar să se ţină cont de următoarele recomandări:

- conducătorii auto de ocazie (de weekend) să manifeste prudenţă şi să-şi planifice judicios călătoriile pentru că lipsa de experienţă nu le permite să parcurgă distanţe mari în timp scurt şi în condiţii de siguranţă;
- când există întreruperi mari în conducerea autovehiculului este necesar ca reluarea activităţii de conducere să se facă numai după un număr de ore de conducere pentru recăpătarea deprinderilor, într-o şcoală autorizată, pe drumuri puţin circulate, pe distanţe scurte la început;
- dacă un conducător auto constată că nu are aptitudini pentru a circula în siguranţă, iar şofatul nu-i face plăcere, fiind dominat de emoţii şi teamă, poate renunţa la a mai conduce, constituind un pericol pentru traficul rutier.

Baza conduitei preventive o reprezintă cunoaşterea normelor de circulaţie şi a regulilor de conducere a autovehiculelor, precum şi capacitatea de a fi politicos şi disciplinat în traffic.

Vigilenţa

- reprezintă capacitatea conducătorului auto de a observa atent şi susţinut, de a supraveghea continuu ceea ce se întâmplă în jurul său atunci când conduce autovehiculul, pentru a putea preveni un accident.

Conducătorul auto trebuie să aibă atenţia sporită şi permanentă la tot ce se află şi se petrece pe drum, la modul de funcţionare a propriului vehicul, precum şi la celelalte elemente de circumstanţă, care pot fi întâlnite în traficul rutier. Atenţia sporită nu trebuie să se manifeste ca o stare de încordare, de teamă de a nu greşi, deoarece astfel se accentuează starea de oboseală sau stres. El trebuie să fie relaxat, dar nu excesiv detaşat de ceea ce se întâmplă în jur, întrucât astfel scade atenţia.

Însuşirile atenţiei:

- **Volumul** - constă în capacitatea conducătorului auto de a selecta simultan mai multe informaţii. Studii statistice arată că în sfera de atenţie pot fi cuprinse, în acelaşi timp, 3-4 obiecte. Această calitate ne

permite, exemplu, să supraveghem concomitent aparatura de bord, prezența altor vehicule şi să observăm semnalizarea rutieră.

• **Stabilitatea** - constă în capacitatea de a menține atenția asupra unor obiecte mobile sau imobile sau asupra unor activități, chiar în condițiile existenței factorilor perturbatori. Studiile arată că atenția poate fi stabilă până la 2 secunde când privim obiecte fixe şi că poate persista un timp îndelungat când privim obiecte mobile.

• **Concentrarea** - constă în delimitarea dominantei atenției asupra unei anumite activități, în condițiile în care acționează simultan şi alți factori perturbatori. Cu cât aceştia vor fi mai numeroşi, cu atât mai mari vor fi şi eforturile necesare pentru concentrarea atenției. Astfel, dacă pasagerii avehiculului discută zgomotos, vorbesc la telefonul mobil, fumează sau mănâncă, conducătorul auto va face eforturi deosebite pentru a-şi fixa atenția la conducere.

• **Distributivitatea** – permite efectuarea în acelaşi timp a mai multor activități executate în mod automat, dintre care una de bază, iar altele complementare. Astfel, în timp ce conducem, activitatea de conducere este de bază, în timp ce acționarea comenzilor autovehiculului reprezintă acțiuni colaterale, complementare. Dacă în loc să ne concentrăm asupra conducerii autovehiculului, ne preocupă în mod deosebit schimbarea casetei în radiocasetofon, se creează prezumția unui accident.

• **Mobilitatea** – (flexibilitatea atenției) - reprezintă capacitatea conducătorului auto de a urmări alternativ, cu vioiciune, degajare, naturalețe, diverse acțiuni independente ce se derulează concomitent. De exemplu, un conducător auto care schimbă direcția de mers într-o intersecție nedirijată, trebuie să urmărească fluxurile de circulație, traiectoria de urmat, prioritățile concentrându-se succesiv, în funcție de necesități, prin reorientarea atenției de la un aspect la altul.

Legătura informațională cea mai simplă a omului cu realitatea este realizată prin intermediul senzațiilor care pot fii:

• **Vizuale**

• este organul senzorial principal – 90%

• câmpul vizual este dependent de viteză: la viteza de 1 km/h câmpul vizual este 180 grade iar la 100 km/h – 10 grade

- **vederea bună:**
  - » permite distingerea formelor şi detaliilor – vedere descriptivă;
  - » permite o percepție largă fără detalii – vedere receptivă;
  - » permite evaluarea distanțelor şi vitezelor – vedere analitică;
  - » permite evaluarea culorilor.
- **Dacă:**
  - » priviți înainte – evitați situațiile dificile (coliziunile frontale);
  - » aveți privirea distributivă – evitați surprizele;
  - » priviți în față, lateral şi spate – conduceți pentru alții.

• **Auditive** – cu simțul auzului conducătorul auto percepe semnalele sonore, ale celorlalți participanți la trafic, zgomotele stradale sau ale vehiculelor din trafic şi ale propriului vehicul.

- **Tactile** – cu simțul tactil se simt trepidațiile volanului, ale schimbătorului de viteze, pedalelor de frână, ambreiaj, accelerație.
- **Olfactive**- cu simțul olfactiv se recepționează unele incidente apărute în funcționarea autovehiculului, cum ar fi mirosul de ferodou încins, scurgerile de combustibil etc.
- **Proprioceptive** - semnalizează poziția mâinilor şi picioarelor a trunchiului şi a capului;
- **Chinestezice** - apar în cursul efectuării mişcărilor şi informează despre direcția, durata şi intensitatea efortului pentru realizarea lui;

Forme de manifestare ale lipsei de vigilență:

- discuții cu însoțitorii de drum;
- obturarea vizibilității în față, lateral sau în spate
- preocupări mărunte ca; aprinderea unei țigări, manevrarea radio - casetofonului etc
- tenția concentrată la peisaj;

Factorii care diminuează vigilența:

- oboseala;
- consumul de alcool;
- consumul de medicamente şi droguri;
- starea psihică;
- zgomote permanente;
- traficul aglomerat;
- viteza ridicată;
- ambianța nocturnă;

Pentru a vă păstra starea de vigilență pe tot parcursul deplasării, este necesar să vă concentrați atenția, dar şi să adoptați o atitudine relaxantă la volan, având control asupra efectuării tuturor manevrelor de care depinde siguranța circulației.

Neatenția în conducere, care se numără printre principalele cauze de producere a accidentelor rutiere, poate fi evitată dacă vă concentrați permanent doar asupra activităților pe care trebuie să le efectuați pentru conducerea autovehiculului în condițiile de siguranță.

Prevederea

– capacitatea conducătorului auto de a anticipa situații din trafic cât mai din timp şi de a găsi soluții astfel ca în desfăşurarea traficului să nu se producă evenimente rutiere.

Prevederea poate fii:

- îndepărtată;
- apropiată sau imediată;

Prevederea îndepărtată:

- pregătirea pentru drum a autovehiculului;
- pregătirea pentru drum a conducătorului: să fie odihnit, calm, informat; să aleagă itinerariul de bază şi de rezervă; să etapizeze călătoria;

Prevederea apropiată:

- folosirea centurii de siguranţă;
- reducerea vitezei;
- aprinderea luminilor de întâlnire atunci când vizibilitatea este redusă;
- pregătirea piciorului pentru frânare;
- la întâlnirea cu un alt vehicul care circulă din sens opus pe timp de ploaie să pună în funcţiune ştergătoarele de parbriz;
- să mărească distanţa la depăşirea unui biciclist pe timp de ploaie sau carosabil alunecos;

Judecata

– este procesul psihic de gândire şi alegere a unei soluţii cu cel mai bun rezultat dintr-o situaţie conflictuală apărută în trafic la un moment dat.

Judecata trebuie să fie:

- promptă - impune reacţia fără întârziere;
- rapidă - permite scurtarea timpului dintre analiza variantelor posibile şi luarea celor mai bune decizii;
- selectivă – pentru ca să fie aleasă cea mai bună dintre soluţiile sau alternativele posibile, prevăzându-se una de rezervă. Astfel, pentru evitarea unei coliziuni frontale cu un alt vehicul care circulă din sens opus, se alege iniţial variant reducerii vitezei de deplasare, pentru a asigura spaţiul necesar reintrării partenerului de drum pe sensul lui de mers, la nevoie ieşirea pe acostament cu partea dreaptă sau în totalitate ori, dacă este necesar, în afara acostamentului;
- justă – înseamnă că soluţia aleasă a fost în concordanţă cu prevederile actelor normative, iar accidentul a fost evitat sau a avut consecinţe minime;

Îndemânarea

– reprezintă capacitatea conducătorului auto de a executa cu uşurinţă, corect şi rapid, operaţiunile şi manevrele de pregătire şi conducere a autovehiculului.

Ea se dobândeşte în procesul complex de conducere, prin executarea operaţiunilor şi manevrelor de cât mai multe ori, în trafic, iniţial sub supravegherea unui instructor, ulterior numai prin efort propriu, cât mai

corect, având ca finalitate automatismul în executarea operațiilor şi acțiunilor.

Unele studii pun în evidență faptul că celelalte componente ale conducerii preventive, pot duce la alegerea de către conducătorul auto a unei decizii juste, dar finalitatea nu este cea dorită întrucât îi lipseşte îndemânarea. Lipsa îndemânării este cea care în majoritatea cazurilor generează disconfort celorlalți participanți la trafic, iar uneori chiar accidente.

Astfel, atunci când se efectuează cu stângăcie operațiuni mai complexe, ca întoarcerea din mai multe manevre, parcarea laterală cu spatele, se poate bloca traficul sau se pot produce accidente.

Normele şi regulile conducerii preventive recomandă proaspeților conducători auto să continue antrenamentul pentru perfecționarea deprinderilor în executarea manevrelor cu îndemânare.

Fiecare conducător auto trebuie să fie conştient de nivelul de îndemânare pe care îl posedă, iar în cazul celor care nu au condus o perioadă mai mare de timp să-şi reia practica, la început pe drumuri neaglomerate, pe distanțe mici, în condiții meteorologice normale, sub supravegherea, dacă este posibil, a unei persoane cu experiență în conducerea auto.

Între toate componentele conducerii preventive trebuie să existe o permanentă interacțiune. Este important ca fiecare element să funcționeze perfect atât individual, cât şi în strânsă corelație cu celelalte. Toate acestea influențează rapiditatea cu care se acționează într-o situație dificilă apărută spontan.

Timpul de reacție

– intervalul măsurat în secunde din momentul apariției unui semnal sau al unui eveniment până în momentul acționării uneia sau mai multor comenzi ale autovehiculului impuse de acesta.

Durata totală a timpului de reacție este cuprinsă între **0,5-1,5** secunde fiind influențată de:

- vârstă;
- starea psiho - fizică;
- nivelul de concentrare al atenției;
- oboseala;
- absorbția de alcool, droguri, medicamente.

În concluzie, la încheierea acestui capitol, conducătorul auto trebuie să:

- înțeleagă importanța comunicării vizuale (să vadă şi să fie văzut)
- perceapă şi să înțeleagă, în permanență, intențiile celorlalți participanți la trafic;
- ştie să comunice intențiile sale cu mijloacele de avertizare luminoasă şi/sau sonoră şi eventual prin gesturi;
- fie capabil în permanență să prevadă pentru a nu fi surprins;
- ştie să ia în considerație deciziile adoptate de ceilalți participanți la trafic;
- acționeze rapid, conform deciziilor luate, fără să jeneze sau surprindă;

Regulile conduitei preventive se aplică atât în timpul conducerii efective, cât şi atunci când autovehiculul este oprit.

Factorii principali care ajută un conducător auto să conducă preventiv sunt atitudinea pozitivă în trafic, calmul, cunoştinţele dobândite şi politeţea rutieră.

Toţi participanţii la traficul rutier, indifferent de situaţie, au obligaţia de a respecta constant regulile de circulaţie pe drumurile publice.

Factorii care influienţează starea psihică şi fizică a conducătorului auto

- **oboseala;**
- **alcoolul;**
- **medicamentele şi drogurile;**

Conducerea autovehiculului este o activitate care mobilizează toate simţurile şi toată atenţia. De aceea, conducătorul auto oboseşte într-un grad mai mare sau mai mic.

Atunci când conduceţi, trebuie:

- **să observaţi** atât mediul înconjurător apropiat (interiorul autovehiculului), cât şi pe cel îndepărtat (exteriorul autovehiculului);
- **să analizaţi** fiecare situaţie şi să luaţi decizia potrivită;
- **sa actionaţi** permanent asupra comenzilor.

Oboseala

Cauzele care generează oboseala sunt:

1. autovehiculul: starea tehnică precară, confortul redus, temperatura şi zgomotul exagerate etc;

2. mediul inconjurator: condiţiile atmosferice nefavorabile, traficul aglomerat, traseele monotone;

3. conducătorul: consumul de alcool, de droguri sau de medicamente nepermise, stresul, lipsa somnului etc.

Oboseala generează până la **27%** dintre acestea, circa o treime sunt mortale.

Printre efectele oboselii se pot enumera:

- aprecierea greşită a vitezei;
- observarea cu întârziere a indicatoarelor;
- riscul de a adormi;
- nervozitatea, agresivitatea, stresul;
- capacitatea redusă de a analiza şi de a prevedea diferite situaţii din trafic.

Pentru a limita efectele oboselii, se recomandă ca la fiecare două ore de şofat să se facă o pauză de un sfert de oră pentru odihnă.

Semnale oboselii:

- căscături dese, prelungi;
- pleoapele sunt grele, iar conducătorul auto simte nevoia să clipească des;
- ochii încep să lăcrimeze.

Semnele care preced somnul:

- stare de moleşeală plăcută;
- aţipirea pentru o perioadă scurtă de timp;
- starea de veghe este complet anihilată iar muşchii mâinilor şi picioarelor se destind, traiectoria autovehiculului este imprevizibilă.

De reţinut:

- atunci când circulă pe timp de noapte, pe o porţiune de drum liberă, şi prezintă semne de oboseală, să facă o pauză necesară pentru odihnă;
- atunci când circulă pe drumurile publice, trebuie să fie odihniţi, iar autovehiculul să corespundă din punct de vedere tehnic;
- oboseala şi tensiunea nervoasă pot fi reduse dacă rulează cu o viteză ponderată, în condiţii de siguranţă, meţinând un ritm de mers constant.

Alcoolul

Alcoolul consumat sub orice forme trece în sânge, apoi se răspândeşte în tot corpul, dar mai ales în creier, afectând astfel întregul sistem nervos.

Alcoolul este responsabil pentru următoarele efecte:

- afectează echilibrul;

- nivelul de concentrare al atenţiei scade foarte mult;
- reduce câmpul vizual;
- evaluarea greşită a distanţelor şi vitezelor;
- diminuează discernământul şi perturbă raţionamentul;
- creşte timpul de reacţie etc.
- subestimarea pericolelor şi riscurilor din trafic;
- diminuarea preciziei, reflexele scad;

Fazele consumului de alcool:

- **prima fază:** şoferul are falsa impresie că poate realiza la volan mai mult decât în mod obişnuit;
- **faza a doua:** în starea psihică şi fizică a şoferului intervine o cădere, devine confuz iar mersul autovehiculului sinuos;
- **faza a treia:** şoferul nu mai nimereşte comenzile;

La o concentraţie a alcoolui în sânge de:

- 0,3 ‰ debutează riscul producerii unui accident;
- 0,5 ‰ riscul producerii unui accident este multiplicat de 2 ori;
- 0,8 ‰ riscul producerii unui accident este multiplicat de 10 ori;
- 1,2 ‰ riscul producerii unui accident este multiplicat de 35 ori;

Denumirea băuturii alcoolice	Cantitatea/tărie alcoolică	alcoolemia
O sticlă de bere	500 ml/4^0-5^0	0,15-0,20 $^0/_{00}$
Un pahar de vin	200ml /10^0 -12^0	0,20-0,25 $^0/_{00}$
Un pahar de ţuică	200ml/25^0	0,40-0,50 $^0/_{00}$
Un pahar de coniac	200ml/50^0	1 $^0/_{00}$

Drogurile

Efectele drogurilor sunt similare cu cele ale alcoolului. Consumul de droguri (canabis, marijuana, cocaina, heroina etc.) este însoţit şi de efecte psihomotorii incompatibile cu conducerea.

Medicamentele

- tranchilizante: romergan, distonocalm, rudotel, dormital, carboxin etc;
- somnifere: romergan, ciclobarbital, luminal etc
- antialergice: nilfan, feniramin, tavegil;
- sedative şi hipnotice: extraveral, nitrazepan, hipnogal, bromoval etc,

Efecte negative:

- reducerea nivelului de concentrare al atenției;
- tulburări vizuale;
- confuzii, halucinații;
- stări de somnolență;
- stări de euforie;
- indiferență psihică;
- diminuarea reflexelor:

De reținut!

- Capacitatea de conducere se reduce de la o cocentrație de alcool în sânge începând de la 0, 1 g/ l (0,1 ‰);
- Consumul de alcool, chiar şi în cantiăți mici, poate determina o manieră de conducere riscantă şi excesiv de degajată;
- Conducatorul auto căruia i-a fost prescris un tratament medicamentos trebuie să se asigure că administrarea acestuia nu-i va afecta capacitatea de a conduce;
- Produsele euforizante fac parte din categoria substantelor cu efect asemănător cu cel al alcoolului şi reduc capacitatea de concentrare a unui conducător auto;

Conducerea preventivă în diferite situații

1. Conducerea autovehiculului pe timpul nopții.

Particularitățile mediului

- trecerea de la lumina naturală la întunericul nopții se face prin faza intermediară a amurgului:
  - » aprilie-septembrie durează mai mult acomodarea;
  - » noiembrie-februarie aproape inexistent circa o jumătate de oră.
- reducerea substanțială a capacității de percepție; vizibilitatea în față fiind bună în lateral şi spate aproape nulă;
- pe timpul nopții, sub lumina artificială a farurilor culorile îşi schimbă nuanțele – culorile negre absorb lumina; culorile deschise reflectă lumina;
- orele de început ale nopții (amurgul), fiind de cele mai multe ori, ore de vârf ale traficului rutier iar la sfârşitul zilei de muncă, oboseala atinge la majoritatea participanților la trafic valori ridicate (circa 67% din accidente se produc în această perioadă);

Factori de risc:

- şoferul face eforturi suplimentare, pentru a observa drumul, semnalizarea rutieră, pe ceilalţi participanţi la trafic, ceea ce înseamnă consum sporit de energie psiho-nervoasă, accentuarea oboselii, apariţia stării de somnolenţă şi chiar adormirea la volan;
- orbirea produsă de farurile celui care circulă din sens opus;
- autovehicule staţionate neregulamenter;
- denivelările drumului, gurile de canal fără capace;
- semnalizarea incorectă sau nesemnalizarea unor lucrări pe partea carosabilă;
- îmbrăcămintea asfaltică de culoare închisă a drumului fără elementele reflectorizante, constituie un factor de insecuritate pentru toţi participanţii la trafic;
- prezenţa în trafic a unor vehicule neiluminate;
- pietoni, în special cei care circulă sub influenţa băuturilor alcoolice;
- animale nesupravegheate, în special în zona rurală sau împădurită;
- curbele, pantele şi rampele se abordează cu dificultate sporită;
- intersecţiile, staţiile mijloacelor de transport public de persoane, în general locurile aglomerate, generează pericole sporite;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- asigurarea stării tehnice şi estetice ireproşabile:
  - » verificarea dispozitivelor de iluminare semnalizare;
  - » reglarea corectă a luminii farurilor;
  - » curăţirea de praf şi murdărie a parbrizului, lunetei, geamurilor laterale, oglinzilor retrovizoare, a farurilor şi lămpilor exterioare ale autovehiculului;
  - » verificarea echipamentului de direcţie, de frânare, de rulare etc;
  - » asigurarea unor piese de rezervă: set de becuri, lanternă, triunghi de presemnalizare etc;
- planificarea optimă a cursei (călătoriei), în funcţie de starea psihică şi fizică a conducătorului auto astfel încât la terminarea cursei să aibă o rezervă de energie;
- în amurg regimul de viteză trebuie să fie sensibil diminuat şi se vor aprinde luminile de întâlnire;
- menţinerea unei viteze de deplasare pentru ca autovehiculul să poată fi oprit în limita câmpului de vizibilitate;
- să fie evitate depăşirile şi în general stilul agresiv, să se conducă prudent, preventiv, defensiv, cu maximă atenţie,
- virajele la stânga se vor lua cu luminile de drum iar cele la dreapta cu luminile de întâlnire;
- să nu se oprească sau staţioneze pe partea carosabilă, iar atunci când intervine o defecţiune la autovehicul şi nu a putut fi scos în afara părţii carosabile să fie semnalizat regulamentar;
- respectarea mersului programat şi a orelor de odihnă;
- în cazul orbirii conducătorul auto trebuie să procedeze astfel:
  - » să nu privească farurile vehiculului care îl orbesc;

» privirea trebuie îndreptată şi menţinută asupra unui reper, pe direcţia de deplasare;

» să reducă viteza până la oprirea completă a autovehiculului pe direcţia reperului pe care se face deplasarea;

2. Conducerea autovehiculului pe timp de ploaie.

Factori de risc:

- reducerea vizibilităţii spre exteriorul autovehiculului, fapt ce împiedică observarea participanţilor la trafic;
- imposibilitatea aprecierii corecte a distanţelor şi vitezelor cu care se deplasează ceilalţi participanţi la trafic;
- reducerea puterii de penetraţie a luminii farurilor;
- oboseala apare mult mai rapid datorită consumului sporit de energie psiho-nervoasă,
- starea psiho-fizică a unor şoferi este influenţată negativ: moleşeală, nervozitate, somnolenţă, dureri reumatice, astenie etc;
- reducerea aderenţei între roţile autovehiculului şi drum;
- frânarea se realizează pe spaţii mari;
- apariţia neaşteptată a unor pietoni, angajaţi în fugă, îndeosebi în zona staţiilor mijloacelor de transport public, şcolilor şi a altor locuri aglomerate;
- apariţia fenomenului de acvaplanare;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- pregătirea autovehiculului:
  - » verificarea dispozitivelor de iluminare semnalizare;
  - » verificarea funcţionării ştergătoarelor de parbriz şi a instalaţiei de spălare a parbrizului;
  - » verificarea funcţionării instalaţiei de climatizare;
- starea psihică şi fizică a conducătorului auto trebuie să fie bună: odihnit, calm informat asupra condiţiilor meteo;
- utilizare dispozitivelor de climatizare, dezaburire de curăţire a parbrizului;
- aprinderea luminilor de întâlnire;
- reducerea vitezei de deplasare;
- utilizarea frânei de motor;
- evitarea bruscării comenzilor;
- la încrucişarea cu un alt vehicul care circulă din sens opus se pun în funcţiune ştergătoarele de parbriz;
- curăţirea zonelor unde nu poate să acţioneze ştergătorul de parbriz – când devin opace;
- se va acorda o atenţie deosebită manevrei de depăşire;

- prudență sporită la depășirea bicicliștilor;
- în traficul rural se va acorda o atenție deosebită intersecțiilor unde poate apărea mâzga;
- când ploaia este torențială se reduce considerabil viteza şi se scoate autovehiculul în afara părții carosabile până ce condițiile permit continuarea deplasării;
- la drumuri lungi se impun opriri frecvente pentru relaxare;

De reținut:

- când începe să plouă, după o lungă perioadă fără ploaie, trebuie să aveți în vedere că pe suprafața şoselei se poate forma o mâzgă periculoasă;
- carosabilul cel mai periculos în condiții de ploaie este cel din piatră cubică. În aceste condiții, conducătorii auto trebuie să fie foarte atenți, din cauza pericolului mărit de derapaj.
- acvaplanarea se produce atunci când şoseaua este acoperită cu apă.
- acvaplanarea poate fi evitată dacă pneurile nu sunt uzate, iar viteza este redusă.
- drumul este mai alunecos la începutul averselor de ploaie.

3. Conducerea autovehiculului în anotimpul rece.

Particularitățile mediului:

- temperaturile scăzute;
- ninsorile abundente care pot fi însoțite de vânturi puternice;
- ceață;

Factori de risc:

- reducerea aderenței;
- spațiul de oprire se dublează sau triplează;
- stabilitatea longitudinală şi transversală a autovehiculului se diminuează;
- partea carosabilă se îngustează,
- apar rezistențe mari la înaintarea autovehiculului;
- se micşorează vizibilitatea spre exteriorul autovehiculului;
- apar dificultăți la pornirea motorului;
- se ivesc dificultăți la plecarea de pe loc, în abordarea virajelor precum şi la oprirea la punct fix;
- după o staționare prelungită sistemul de frânare are o eficacitate redusă;
- pietonii se deplasează cu dificultate folosind partea carosabilă;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc.

- pregătirea atentă a autovehiculului pentru sezonul rece;
- regimul de viteză trebuie să fie sensibil diminuat;
- aprinderea luminilor de întâlnire pentru a fi cât mai mult vizibil;
- comenzile autovehiculului trebuie acționate cu finețe;
- păstrarea unei distanțe suficiente față de vehiculul care ne precede;
- utilizarea frânei de motor;
- conducerea autovehiculului în trepte superioare la turații moderate;
- atenție deosebită la porțiunile de drum cu aderență scăzută;
    - » pe poduri, viaducte, sub poduri în tunele şi pasaje rutiere;
    - » pe drumuri în rambleu;
    - » în zona pădurilor;
    - » în general unde sunt curenți de aer rece şi umezeală;

De reținut:

- pentru a circula pe un drum cu polei, se recomandă să echipați autoturismul cu pneuri speciale sau cu lanțuri antiderapante.
- viteza cu care trebuie să vă deplasați pe un drum public umed sau acoperit cu mâzgă sau zăpadă trebuie să vă confere siguranța că puteți opri şi evita orice eveniment rutier, fără a intra în derapaj.
- pe o porțiune de drum acoperită cu polei, sesizați impactul inevitabil cu un câine. Pentru evitarea unui accident, trebuie să eliberați accelerația şi să mențineți ferm volanul pe direcția de deplasare, fiind pregătit pentru a stabiliza autovehiculul.

4. Conducerea autovehiculului primăvara şi toamna

Factori de risc : - primăvara

- alternanța porțiunilor de carosabil uscat cu mâzgă, polei, zăpadă etc;
- carosabilul prezintă gropi şi denivelări datorită înghețului;
- marcajele sunt şterse;
- traficul începe să aibă valori ridicate;
- apar noi participanți la trafic;
- autovehiculele ies din iarnă cu uzuri pronunțate la echipamentul de direcție, frânare, motor etc;
- anvelopele sunt uzate prematur datorită patinărilor;
- trecerea dintr-un anotimp în altul creează unor persoane stări depresive în special celor în vârstă iar celor tineri stări de euforie;

- fenomene meteo deosebite care pot apărea surprinzător: ploaie, lapoviță, ceață etc;
- peisajul aflat într-o continuă schimbare îl atrage pe conducătorul auto diminuându-i atenția;
- suplimentar pentru toamnă:
- traficul cunoaşte valori extrem de ridicate;
- pe partea carosabilă întâlnim porțiuni cu aderență scăzută: frunze, paie, fân;
- frecvența mai mare a celor care conduc sub influența băuturilor alcoolice;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- starea tehnică şi estetică ireproşabilă;
- starea psihică şi fizică a conducătorului auto trebuie să fie bună;
- planificarea judicioasă a cursei călătoriei;
- regimul de viteză trebuie adaptat în permanență în funcție de condițiile de drum;
- atenție deosebită la punctele caracteristice;
- să conducă diferențiat dimineața şi seara- când temperaturile coboară frecvent către 0 grade;
- diferențiat trebuie să conducă şi în mediul rural având în vedere apariția maşinilor agricole la intersecții cu drumuri laterale;
- adaptarea vitezei de deplasare la condițiile de trafic

5. Conducerea autovehiculului pe timp de ceață.

Particularitățile mediului:

- ceața uscată – generată de combinate chimice;
- ceața umedă – apare frecvent în depresiuni, de-a lungul cursurilor de apă;
- ceața amestec – smog: o combinație între cele două tipuri de ceață apare frecvent în marile aglomerări urbane, precum şi acolo unde ceața chimică este deplasată de-a lungul cursurilor de apă;

Factori de risc:

- vizibilitatea este redusă foarte mult;
- ceața ascunde numeroase pericole;
- prezența în trafic a conducătorilor auto care se deplasează cu viteză mărită neadecvată condițiilor de trafic;
- imposibilitatea aprecierii corecte a distanțelor şi vitezelor celorlalți participanți la trafic;
- reducerea puterii de penetrație a luminii farurilor;
- circulația în intersecții se desfăşoară cu dificultate în special în cele nedirijate;

- aderența redusă datorită particulelor de apă depuse pe carosabil;
- oboseala în asemenea condiții intervine mult mai rapid;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- starea tehnică şi estetică trebuie să fie ireproşabilă;
- farurile de ceață se montează cât mai jos pentru a asigura o iluminare cât mai bună a părții carosabile;
- parbrizul să nu aibă zgârieturi sau alte defecte;
- regimul de viteză trebuie considerabil redus;
- aprinderea luminilor de întâlnire şi a celor de ceață;
- conducătorul auto trebuie să fie în permanență preocupat pentru a-şi crea condiții de vizibilitate sporită şi de a se face vizibil pentru ceilalți participanți la trafic;
- să se păstreze o distanță corespunzătoare față de autovehiculul care ne precede;
- comenzile trebuie acționate cu mare finețe;
- virajele se vor aborda cu prudență sporită;
- folosirea marcajelor de delimitare a părții carosabile,

6. Conducerea autovehiculului pe poduri, sub poduri, în tunele şi pasaje rutiere.

Factori de risc:- pe poduri

- sunt porțiuni de drum înguste, iar posibilitatea de evitare a coliziunilor este redusă;
- îmbinările dintre tronsoane în timp se uzează, apar gropi;
- aceste lucrări inginereşti fiind amplasate peste cursuri de ape, văi etc sunt supuse unui proces rapid de degradare, iar frecvența mai mare a porțiunilor cu polei, mâzgă, gheață sporeşte gradul de insecuritate al acestora;
- riscul acroşării vehiculelor este mai ridicat;
- lipsa trotuarelor conduce la o circulație dezordonată a pietonilor;

În tunele şi pasaje rutiere:

- infiltrații de apă;
- trecerea bruscă de la lumina naturală la cea artificială;
- apare fenomenul de orbire;

- obstacole care pot apărea brusc în trafic – căderi de pietre, vehicule oprite părăsite etc;
- gabaritul în înălțime este limitat;
- apare fenomenul de claustrofobie;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- la planificarea călătoriei trebuie ales un itinerar care să evite aceste puncte caracteristice;
- pregătirea autovehiculului pentru drum;
- observarea din timp a acestor puncte caracteristice;
- sporirea atenției la condițiile de drum;
- reducerea din timp a vitezei de deplasare;
- păstrarea unei distanțe corespunzătoare față de autovehiculul care ne precede;
- comenzile să fie acționate cu finețe;
- urcarea rampei şi coborârea pantei în aceeaşi treaptă de viteză;
- aprinderea din timp a luminilor de întâlnire chiar dacă pasajul este iluminat;
- atenție deosebită la obstacole ce pot apărea brusc;
- conducerea diferențiată în condiții meteo nefavorabile;
- alegerea din timp a benzii de circulație;

7. Conducerea pe timpul verii.

Particularitățiile mediului.

- temperaturile sunt ridicate;
- razele soarelui sunt foarte puternice;
- ploi torențiale însoțite de descărcări electrice şi vânturi puternice;
- ziua este foarte lungă;

Factori de risc:

- traficul cunoaşte cele mai ridicate valori;
- diversitate mare a participanților la trafic;
- viteza fluxului de autovehicule se poate schimba extrem de rapid;
- datorită temperaturilor ridicate pot apărea explozii la pneuri;
- temperaturile ridicate diminuează posibilitatea de ventilație a sistemului de frânare şi a motorului, drept urmare scade eficacitatea sistemului de frânare şi apar uzuri la motor, randamentul acestuia fiind scăzut;
- oboseala se instalează foarte rapid;
- ziua fiind mare îi îndeamnă pe conducătorii auto să conducă prelungit;
- copii se află în vacanță;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- alegerea unui itinerar de bază şi a unuia de rezervă;
- etapizarea călătoriei;
- şoferul trebuie să fie odihnit, calm, o stare psihică generală pozitivă, ţinută sport ochelari de soare etc;
- starea tehnică a autovehiculului trebuie să fie foarte bună;
- regimul de viteză trebuie adaptat în permanenţă la condiţiile de drum, trafic, meteo, deci în general o conducere diferenţiată;
- să ştie să evite încălzirea frânelor;
- prudenţă în mediul rural unde se desfăşoară campania agricolă;
- atenţie deosebită la copii nesupravegheaţi;

8. Conducerea în mediul rural.

Factori de risc- generali:

- drumurile au carosabilul neîntreţinut;
- lipsesc indicatoarele şi marcajele;
- lipsesc trotuarele pentru circulaţia pietonilor, precum şi trecerile pentru pietoni;
- predomină intersecţiile nedirijate de unde pot apărea maşini agricole, căruţe;
- pe timp de ploaie, în aceste locuri, drumul este acoperit cu mâzgă;
- prezenţa în trafic a maşinilor agricole, atelajelor, bicicliştilor şi manevrele imprevizibile pe care le pot executa aceştia;
- vehicule oprite sau staţionate pe partea carosabilă;
- la sfârşit de săptămână, petreceri, nunţi, botezuri, târguri etc;
- noaptea, toate aceste dificultăţi sporesc datorită slabei iluminări;

Specifice bicicliştilor, pietonilor şi vehiculelor cu tracţiune animală:

- fac manevre imprevizibile în trafic, fără să se asigure temeinic şi să semnalizeze;
- se deplasează cu viteză redusă, de aici frecvenţa manevrei de depăşire pe lângă aceşti participanţi la trafic, corelată cu schimbările bruşte de direcţie, generează cele mai multe accidente de circulaţie;
- circulă frecvent sub influenţa băuturilor alcoolice;
- pe timpul nopţii sunt greu de sesizat întrucât circulă fără dispozitive de iluminare semnalizare;

Suplimentar pentru – vehicule cu tracţiune animală:

- tractate de animale sperioase neobişnuite cu zgomotele străzii;
- supraîncărcate iar materialele transportate neasigurate;
- ocupanţii coboară fără să se asigure pe partea carosabilă;
- conducătorul de vehicul adoarme, iar animalul alege cel mai scurt drum către casă;

Biciclişti:

- circulă paralel sau fără a se ţine de ghidon;
- circulă agăţaţi de alte vehicule;
- sunt conduse de copii care se aventurează în trafic, fără să cunoască regulile de circulaţie;

Pietoni:

- copii:
  - » traversează strada în fugă, fără să se asigure, crezând că cei mari îi protejează;
  - » câmpul vizual la aceştia este foarte mic, înălţimea constituind un handicap pentru aceştia întrucât nu pot fi observaţi de conducătorii auto;
- bătrânii:
  - » traversează strada cu dificultate;
  - » nu văd sau nu aud bine;
  - » fiind copleşiţi de grijile cotidiene, sunt neatenţi;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- atenţie concentrată şi distributivă la această categorie de participanţi la trafic;
- reducerea din timp a vitezei de deplasare la observarea vehiculelor cu tracţiune animală, maşinilor agricole, grupurilor de pietoni izolaţi;
- anticiparea unor situaţii periculoase – la schimbarea bruscă a direcţiei de mers;
- viteza adaptată la condiţiile de drum şi trafic;
- atenţionarea optică şi sonoră să se facă discret dar eficient;
- păstrarea unei distanţe de securitate faţă de animale izolate sau turme;
- în condiţii meteo nefavorabile, prudenţă mare la intersecţii

De reţinut:

- dacă circulaţi pe lângă un grup de elevi care se deplasează în aceeaşi direcţie cu dumneavoastră, pe drumul naţional dintr-o localitate rurală, este recomandat, din punct de vedere al conduitei preventive, să reduceţi viteza şi să ocoliţi cu prudenţă grupul.
- dacă observaţi copii pe o trecere de pietoni, este bine să aveţi în vedere că aceştia se pot întoarce alergând pe trecerea de pietoni, fără un motiv sesizabil.
- atunci când vă apropiaţi de o şcoală şi observaţi că elevii părăsesc clădirea, trebuie să aveţi în vedere că elevii pot fi neatenţi şi pot apărea brusc în faţa maşinii.
- circulând pe un drum public, observaţi pe trotuar un grup de copii care a scăpat o minge pe carosabil. Din punct de vedere al conduitei preventive, trebuie să aveţi în vedere că, în această situaţie, unul dintre ei s-ar putea întoarce pentru a lua mingea din drum.
- circuland pe un drum public, observaţi o minge care s-a deplasat de pe trotuar pe carosabil. În această situaţie, trebuie să reduceţi imediat viteza şi vă pregătiti pentru frânare.

- atunci când observați în fața dumneavoastră o minge care se rostogolește, se recomandă să semnalizați sonor, să reduceti viteza şi să circulați cu atenție maximă, întrucât este foarte posibil să apară un copil după aceasta.
- în cazul în care o persoană în vârstă traversează neregulamentar drumul public, în fața dumneavoastră, se recomandă să reduceți din timp viteza şi să luați toate măsurile de evitare a lovirii persoanei care traversează.
- cand va deplasati pe un drum public, in spatele unui copil care circula cu bicicleta, trebuie sa aveti in vedere că biciclistul ar putea vira la stânga, fără să indice schimbarea direcției de mers.
- atunci când circulați în spatele unui biciclist şi constatați că acesta dorește să schimbe directia de mers, se recomandă să îi asigurați acestuia condiții pentru finalizarea manevrei.
- atunci când opriți autoturismul pentru a permite unui însoțitor să coboare pe partea dreaptă, pe unde trece o pistă pentru bicicliști, trebuie mai întâi să vă asigurați că nu trece niciun biciclist, apoi însoțitorul poate să deschidă uşa.
- înainte de a depăşi un biciclist, vă este permis să-l claxonați, dacă distanța până la acesta este mai mare de 25 m.
- atunci când un autobuz şcolar opreşte cu luminile de avarie aprinse, se recomandă să circulați cu atenție sporită.

9. Conducerea preventivă în mediul urban.

Factori de risc:

- numărul mare sau foarte mare de intersecții;
- diversitatea acestor intersecții;
- numărul mare de marcaje şi indicatoare sau lipsa acestora pot genera situații conflictuale;
- starea drumului este extrem de diversă: drumuri de ctg I sau neîntreținute, guri de canal fără capace, lucrări nesemnalizate corespunzător;
- traficul rutier este deosebit de intens în special în orele de vârf;
- diversitate mare a participanților la trafic;
- numărul mare de manevre obligatorii produc o suprasolicitare fizică a conducătorului auto;
- aglomerația, frecvența pericolelor, poluarea, atenția concentrată la ceilalți participanți la trafic înseamnă pentru şofer o solicitare psihică -stres;
- solicitarea vehiculului este intensă;

într-o intersecție:

- volum mare de vehicule şi pietoni pe suprafață redusă;
- intersectarea fluxului de vehicule între ele;

executarea virajului la stânga este manevra cea mai dificilă;

- lipsa de vizibilitate a unor intersecții şi raze de viraj reduse, intersecții nesistematizate;

Măsuri recomandate pentru contracararea factorilor de risc:

- alegerea traseelor neaglomerate;
- starea tehnică şi estetică a autovehiculului foarte bună;
- aprinderea luminilor de întâlnire chiar pe timpul zilei dacă trebuie să se facă văzut;
- înainte de efectuarea unei manevre conducătorul auto trebuie să se asigure suplimentar că a fost înțeles în ceea ce priveşte executarea manevrei semnalizată optic;
- apropierea de o intersecție trebuie făcută cu prudență, indiferent dacă este sau nu dirijată;
- reducerea vitezei din timp pentru a avea un câmp vizual suficient pentru a detecta tipul intersecției;
- asigurarea într-o intersecție trebuie să fie completă, continuă şi individuală;
- poziționarea corectă a autovehiculului pentru a nu-i determina pe ceilalți conducători auto la manevre suplimentare de ocolire;
- privirea trebuie îndreptată mai întâi către stânga, într-o intersecție nedirijată;
- oprirea în caz de necesitate trebuie semnalizată prin folosirea luminilor de avarii;
- evitarea accelerării pentru prinderea culorii verzi a semaforului;
- politețea rutieră trebuie să caracterizeze fiecare participant la trafic;

Coliziunile

1.Frontale

Cauze:

- nerespectarea normelor legale referitoare la depăşire;
- nerespectarea normelor legale referitoare la prioritate;
- pătrunderea în intersecție pe culoarea roşie a semaforului electric;
- nerespectarea normelor legale referitoare la poziția autovehiculului în timpul mersului sau a celor referitoare la circulația pe partea dreaptă;
- abordarea greşită a curbelor;
- pierderea controlului volanului datorită: vitezei excesive, neatenției în conducere, influenței consumului de alcool, oboselii, adormirii la volan;
- apariția unor obstacole brusc în trafic;

Prevenirea coliziunilor frontale:

- urmărirea atentă a tot ceea ce se petrece în față, conducătorul auto fiind pregătit pentru intervenții pentru evitarea coliziunilor frontale;
- ambele mâini să fie pe volan 10-14 sau 9-15;
- anticiparea ivirii unor obstacole;
- păstrarea calmului;

Evitarea coliziunii frontale prin:

- ieşirea din drumul autovehiculului ce vine din sens opus fie prin folosirea acostamentului dacă există loc, fie prin ieşirea în decor;
- frânarea fără blocarea roţilor, sau ridicarea piciorului de pe pedala de acceleraţie şi ocolirea fără pericole a obstacolului pe partea unde există spaţiu suficient cu o viteză care să-i menţină stabilitatea autovehiculului;
- transformarea coliziunii frontale într-o coliziune laterală cu consecinţe mult mai reduse;

2. Laterale.

Cauze:

- nerespectarea mijloacelor de reglementare a priorităţii într-o intersecţie;
- nerespectarea semnificaţiei culorilor semaforului electric;
- nerespectarea normelor legale referitoare la depăşire;
- neasigurarea la efectuarea virajului la stânga;
- nerespectarea normelor legale referitoare la prioritate la plecarea de pe loc sau schimbarea benzii de circulaţie;
- viteză nelegală sau neadaptată;
- abordarea greşită a curbelor şi virajelor;
- neasigurarea la depăşire;
- patinare şi derapaj;
- neatenţia în conducere;

Măsuri de prevenire:

- asigurarea temeinică într-o intersecţie, estimarea corectă a razei de viraj;
- anticiparea unor greşeli frecvente ale participanţilor la trafic, la plecarea de pe loc sau la schimbarea direcţiei de mers, precum şi la schimbarea benzilor de circulaţie;
- păstrarea unei distanţe corespunzătoare faţă de vehiculul dublat, inclusiv anticiparea unei schimbări bruşte a direcţiei de mers spre stânga;
- reducerea vitezei în curbă şi accelerarea după ce se trece de jumătatea ei pentru diminuarea efectelor forţei centrifuge;
- evitarea unui accident într-o intersecţie se face, de regulă, prin virarea paralelă pe direcţia de deplasare a vehiculului care nu a acordat prioritate;

3. Din spate.

Cauze:

- nemenținerea unei distanțe între optime între vehiculele aflate în mers;
- neaprecierea corectă a spațiului de oprire la viteze diferite;
- neatenția în conducere;
- nesemnalizarea efectuării unor manevre sau semnalizare greşită;
- defecțiuni ale sistemului de frânare;

Măsuri de prevenire:

- menținerea unei distanțe optime între autovehiculele aflate în mers;
- atenția concentrată asupra vehiculului din față;
- asigurarea unei maxime vizibilități în spate;
- frânări fine progresive;
- semnalizarea reducerii substanțiale a vitezei de deplasare prin apăsarea intermitentă a pedalei de frână;
- alegerea unei soluții care să diminueze consecințele coliziunii

Viteza de deplasare

Viteza de deplasare este un parametru esențial în circulația pe drumul public.

Deoarece viteza este unul dintre factorii importanți care contribuie la producerea accidentelor sau a altor evenimente neplăcute din trafic, se va ține seama şi de regulile impuse de conducerea preventivă.

Din acest punct de vedere, conducatorul auto are obligația legală şi morală de a adapta viteza cu care circulă în funcție de condițiile obiective şi subiective, astfel încât să poată evita orice eveniment, chiar şi neprevăzut. Pentru a realiza acest deziderat, trebuie ştiut că viteza maximă legală nu dă dreptul unui conducator auto de a ignora situații care impun să se circule sub această viteză.

Daca spațiul de frânare nu este estimat corect, impactul cu un obstacol sau cu un alt vehicul este iminent.

Conducatorul auto trebuie să aibă în vedere că, atunci când viteza creşte, câmpul vizual se reduce.

Principala cauză generatoare de accidente de circulație o reprezintă conducerea autovehiculului cu o viteză excesivă sau neadecvată. Se recomandă reducerea preventivă a vitezei în trafic, în toate cazurile prevăzute de legea rutieră, precum şi în toate situațiile în care se prevede o stare de pericol, care poate fi evitată rulând cu o viteză inferioară.

A conduce preventiv pe timp nefavorabil înseamnă să reduceți viteza până la limita la care să vă asigurați o bună vizibilitate şi un control deplin asupra comenzilor.

De reținut:

- dacă un conducator imprudent începe o depăşire şi riscă să intre în coliziune cu un altul venind din sens opus, este de înțeles că acesta din urma va trebui să reducă drastic viteza pentru a evita accidental;
- în situația în care drumul public este acoperit cu piatră cubică, reduceți viteza şi evitati bruscarea comenzilor;
- după o ploaie torențială, veți reduce viteza şi veți mări distanța față de vehiculul care circulă în față, pentru că apa împroşcată reduce vizibilitatea;
- dacă în timpul mersului vreți să constatați dacă partea carosabilă s-a acoperit cu polei, veti reduce viteza şi veți frâna cu atenție, astfel încât să testați reacția vehiculului;
- atunci când circulați noaptea şi vizibilitatea este redusă din cauza ceții, trebuie să păstrați o distanță echilibrată între axul drumului şi marginea din dreapta a părții carosabile. De asemenea, veți rula cu o viteză redusă, care să asigure oprirea într-un spațiu mai mic decât cel de vizibilitate;
- dacă intrați cu autovehiculul de pe o stradă bine iluminată pe una neiluminată sau la intrarea într-un tunel, veți avea în vedere că viteza trebuie adaptată noilor condiții de iluminare.

Distanța dintre vehicule

Conducatorul auto prudent trebuie să aprecieze corect care este distanța față de vehiculele care circulă în fața sa.

Acest parametru depinde de mai mulți factori:

- viteza de deplasare;
- starea carosabilului;
- vizibilitatea;
- experiența conducătorului auto;
- condiția fizică şi psihică în care se află conducatorul auto etc.

Se recomandă:

- distanța față de autovehiculul care circulă în față trebuie stabilită în funcție de viteza de deplasare, de adereța la carosabil şi de timpul dumneavoastră de reacție.
- să păstrați o distanță corespunzătoare față de cel care rulează în fața dumneavoastră, în orice situație, indiferent de calitățile personale sau de performanțele autovehiculului.

De reținut

- atunci când circulați pe un carosabil umed, este necesar să măriți distanța față de autovehiculul care circulă în fața dumneavoastră, deoarece aderența anvelopelor pe partea carosabilă scade, iar spațiul de frânare creşte .
- atunci când circulați într-o coloană, este recomandabil atât să respectați distanța față de vehiculul din față, cât şi să rămâneți în limita propriei benzi, circulând uşor angajat într-o parte, pentru a putea observa comportamentul celor care circulă în fața şi în spatele dumneavoastră.

Derapajul

Derapajul este reprezentat de mişcarea necontrolată a autovehiculului sub acţiunea forţelor inerţiale, atunci când aderenţa dintre roţi şi suprafaţa de rulare este prea mică pentru a-l putea dirija pe direcţia dorită.

În cele mai multe cazuri, derapajele decurg din pierderea stabilităţii, cauzată de:

- frânarea excesivă;
- manevrarea bruscă a volanului;
- viteza mare în curbă, având în vedere raza de curbură sau starea carosabilului.

Este de la sine înţeles că derapajul se produce mai ales dacă şoseaua este:

- umedă;
- alunecoasă;
- acoperită cu zapadă;
- acoperită cu gheaţă.

Conducând preventiv, conducătorul auto poate evita derapajul şi, astfel, accidentul.

De reţinut:

- nu frânaţi puternic în curbe; inerţia va genera forţe care vor destabiliza automobilul, producând astfel derapajul acestuia;
- dacă la frânare vehiculul derapează, renunţaţi să mai frânaţi şi rotiţi volanul în sens invers derapării;
- dacă abordati o curbă cu o viteză neadecvată, automobilul va derapa spre exteriorul curbei; dacă aceasta este spre stânga, derapajul se va produce spre dreapta; dacă este spre dreapta, derapajul se va produce spre stânga;
- o altă situaţie specială apare atunci când autovehiculul este cu tracţiune pe spate; dacă se accelerează prea puternic în curbă, autovehiculul va derapa cu spatele spre exteriorul curbei;
- dacă, totuşi, vehiculul derapează cu spatele spre dreapta, este recomandabil să eliberaţi pedala de acceleraţie şi să rotiţi uşor volanul spre dreapta; similar veţi proceda pentru partea stângă.
- dacă vehiculul pe care îl conduceti are ataşată o remorcă şi vă apropiaţi de o curbă strânsă, veţi reduce din timp viteza, deoarece pericolul de derapaj al remorcii este foarte mare;

Depăşirea

Această manevră este una dintre cele mai importante pentru tehnica pilotajului şi conducerea în siguranţă pe drumurile publice.

Depăşirile neregulamentare sau riscante generează accidente dintre cele mai grave, alături de cele datorate alcoolului şi vitezei excesive.

Codul rutier stabileşte cu exactitate ce este depăşirea, cum se efectuează aceasta, când este sau nu permis să se execute această manevră.

Din punct de vedere al conducerii preventive, conducătorii auto trebuie să aibă un comportament responsabil şi în situaţii care, în mod obiectiv, nu au putut fi stipulate în Codul rutier.

De reţinut:

- atunci când sunteţi depăşit de un autovehicul care a apreciat greşit distanţa şi viteza cu care se apropie din sens opus un alt vehicul, trebuie să procedaţi astfel încât să evitaţi un accident rutier; în acest sens, se recomandă să reduceţi imediat viteza şi să circulaţi cât mai aproape de marginea din dreapta a părţii carosabile, pentru a-i permite acestuia efectuarea depăşirii şi reintrarea pe sensul normal de mers.
- un conducător auto imprudent s-a angajat în depăşirea coloanei în care vă aflaţi, iar din sens opus se apropie la mică distanţă un autocamion, care îl semnalizează cu luminile; în astfel de situaţii se recomandă să reduceţi viteza şi să măriţi astfel distanţa faţă de cel care circulă înaintea dumneavoastră, creând condiţii celui ce depăşeşte neregulamentar să intre în coloană.
- atunci când un conducător auto, care nu circulă cu viteza constantă şi care v-a depăşit de mai multe ori, încearcă iar să vă depăşească, se recomandă să îi creaţi conditii pentru a vă depăşi, apropiindu-vă cât mai mult de partea dreaptă a drumului public.
- atunci când în faţa dumneavoastră a oprit în staţie un autobus destinat transportului de călători, trebuie să aveti în vedere că este posibil ca unii călători să coboare şi să traverseze prin faţa autobuzului, fără a se asigura în mod corespunzător.
- pentru a depăşi, în condiţii de siguranţă, un tramvai oprit într-o staţie cu refugiu, este recomandat să reduceţi viteza de deplasare .
- dacă circulaţi în spatele unui camion cu remarcă, ce intenţionează să vireze la dreapta pe o stradă îngustă, trebuie să aveţi în vedere ca, înainte de a vira, camionul se angajează iniţial spre stânga, din cauza gabaritului.

Aspecte practice diverse

În practica de zi cu zi, există multe situaţii neprevăzute sau neaşteptate în faţa cărora se pot afla conducatorii auto. Fără a avea pretenţia de a fi exhaustive, aspectele practice prezentate în continuare se recomandă să fie nu numai reţinute, dar şi aplicate în practică. În acest fel traficul auto va fi mai sigur, pagubele umane şi materiale vor fi mai mici, iar accidentele de orice fel vor fi mai putine.

De reţinut:

- locurile în care circulaţia cu viteză mare duce cel mai des la accidente sunt intersectiile; prudenţa şi o viteză moderată vă vor scuti de evenimente neplăcute;
- dacă un autovehicul execută manevra de întoarcere în faţa dumneavoastră, se recomandă să opriti şi să aşteptaţi degajarea traficului;
- vă apropiaţi de o intersecţie fără indicatoare de circulaţie. Vizibilitatea în ambele direcţii este imposibilă, din cauza vehiculelor staţionate; în astfel de situaţii se recomandă să intraţi încet în intersecţie, cu atenţie mărită;

• atunci când circulaţi în spatele unui vehicul cu tracţiune animală şi constataţi că acesta doreşte să schimbe direcţia de mers, trebuie să permiteţi vehiculului efectuarea în siguranţă a manevrei;

• la apropierea de o cale ferată industrială, conducătorii de autovehicule trebuie să dea dovadă de prudenţă sporită;

• întenţionaţi să vă puneţi în mişcare dintr-o parcare de pe marginea şoselei, iar în spatele dumneavoastră parchează un autoturism. În astfel de situaţii trebuie să

• aveti în vedere ca, din cauza vizibilităţii reduse în spate, vehiculele care vin din urmă pot observa cu întârziere semnalizarea vehiculului dumneavoastră;

• dacă circulaţi printr-o localitate, în spatele unui vehicul cu număr de înmatriculare din altă localitate sau din străinatate, trebuie să aveţi în vedere că cel care circulă în faţă poate să frâneze şi să oprească în mod neaşteptat, pentru a cere informaţii privind drumul;

• atunci când circulaţi noaptea şi vizibilitatea este redusă din cauza ceţii, din punct de vedere al circulaţiei preventive trebuie să păstraţi o distanţă echilibrată între axul drumului şi marginea din dreapta a părţii carosabile, rulând cu o viteză care să asigure oprirea într-un spaţiu mai mic decât cel de vizibilitate;

• principalul factor de risc pe care trebuie să-l aveti în vedere la conducerea autovehiculului prin tunele rutiere îl reprezinta dificultatea adaptării vederii la intrarea şi la ieşirea din asemenea pasaje;

• atunci când conduceţi pe drumul public, vă faceţi mai vizibil autoturismul dacă asiguraţi curăţenia exteriorului caroseriei, a tăbliţelor cu numărul de înmatriculare, precum şi a sistemelor de iluminare-semnalizare;

• atunci când în spatele unui autocamion s-a format o coloană de autoturisme, este recomandabil ca primul autoturism de după autocamion să se angajeze cu prioritate în depăşire;

• dacă ieşiti dintr-o curte şi intentionaţi să virati în şosea, trebuie să aveţi în vedere, în primul rând, pietonii care circulă pe trotuar, deoarece aceştia nu se aşteaptă să circulaţi prin acest loc;

• dacă doriţi să folosiţi telefonul mobil, atunci când nu aveţi un sistem de tip "mâini libere", se recomandă să opriţi autovehiculul în parcarea din zona complexului de servicii;

• transportul bagajelor pe acoperişul autoturismului poate creşte instabilitatea vehiculului la vânt lateral;

• nefolosirea centurii de siguranţă poate determina o accidentare, chiar şi în cazul unei coliziuni la o viteză începând cu aproximativ 20 km/h;

• la urcarea într-un autoturism, trebuie să aveţi în vedere să deschideţi portiera numai dacă circulaţia permite acest lucru.

• dacă intentionaţi să consultaţi o hartă rutieră, este recomandat să opriţi autovehiculul în afara carosabilului;

• dacă vehiculului dumneavoastră a produs murdărie pe şosea, aceasta trebuie neîntârziat înlăturată, iar până la înlăturarea ei, locul periculos trebuie marcat în mod vizibil;

• dacă intentionaţi să remorcaţi un autoturism cu servodirecţie rămas în pană de motor, trebuie să aveti în vedere că manevrarea volanului solicită un efort fizic mai mare şi, de aceea, tractarea trebuie efectuată cu deosebită atenţie;

• nu este recomandabil să păstraţi sau să depozitaţi anumite obiecte pe podeaua autovehiculului, întrucât există posibilitatea rostogolirii acestora şi chiar riscul de a ajunge sub pedale, creând astfel situatii periculoase;

• sistemul de lumini al autovehiculului trebuie să fie reglat pentru circulaţia pe timp de noapte, astfel încât

să vedeți și să fiți văzut, fără a-i stânjeni pe ceilalți participanți la traffic,

- rolul tetierelor, din punct de vedere al conduitei preventive, este de a preveni, în cazul lovirii din spate a autovehiculului, posibila fracturare a coloanei cervicale, în cazul ocupanților locurilor prevăzute cu astfel de dispozitive;
- când constatați că aveți anumite probleme cu vederea, trebuie să evitați conducerea autovehiculului până când sunteți consultat de medicul specialist, urmând să vă conformați sfaturilor acestuia;
- în timpul conducerii, conducătorul auto trebuie să stea cât mai confortabil pe scaun, cu capul rezemat de tetieră și cu ambele mâini pe volan, poziționate "în jurul orelor 10:00 -14:00";
- când circulați pe autostradă, se recomandă să mariți presiunea din pneuri, fără a depăși însă valoarea maximă admisă;
- principala cauză a exploziei pneului în timpul mersului este umflarea insuficientă a acestuia;
- dacă, atunci când circulați pe drumul public, în fața dumneavoastră s-a produs un accident rutier care este cercetat de poliție, iar circulația se desfășoară anevoios, pe un singur sens, se recomandă să vă continuați drumul cu atenție, respectând indicațiile polițistului rutier;
- în cazul unui accident cu un animal sălbatic, trebuie să opriți, să aprindeți luminile de avarie și să asigurați locul accidentului;

Legea rutieră trebuie respectată de toți participanții la trafic. Aceasta însă nu poate să cuprindă multitudinea de situații din viața reală.

Conducerea preventivă este o completare necesară și obligatorie pentru a face din șofat o acțiune sigură și plăcută.

Politețea rutieră

Politețea rutieră reprezintă o atitudine atentă, respectoasă, binevoitoare, chiar generoasă față de ceilalți participanți la trafic.

Iată câteva moduri de manifestare:

- manifestăm înțelegere față de greșelile celorlalți participanți la traficul rutier (preselecție greșită, executarea unor manevre greșit etc.);
- nu ripostăm la unele acțiuni agresive ale unor participanți la trafic (nerespectarea regulilor de prioritate, pătrunderea pe semnalul de culoare roșie al semaforului electric, neocolirea centrului imaginar al intersecției etc.);
- încurajarea unui șofer aflat în dificultate (autovehicul școală, începător, sau este din altă localitate etc.);
- îndrumarea unui șofer care nu cunoaște zona sau localitatea;
- facilitarea trecerii unor vehicule care transportă bolnavi, accidentați etc.;
- facilitarea efectuării unor manevre în trafic (depășirea, întoarcerea etc.);
- facilitarea intrării în trafic a vehiculelor de pe drumurile fără prioritate;

- anunțarea unui service pentru depanarea unui vehicul defect;
- acordarea de asistență tehnică, dacă suntem în masură să o facem pentru a-l ajuta să ajungă la destinație sau la primul service;
- confirmarea unui participant la trafic (vehicul sau pieton) că poate uza de dreptul conferit de lege- prioritatea de trecere, printr-un gest făcut cu mâna - invitație de a trece în deplină siguranță;
- confirmarea unui participant la trafic că poate executa manevra de depășire în deplină siguranță (semnal stânga, reducerea vitezei, gest vizibil cu mâna etc.).

Comportamentul conducătorului auto în situația în care acordă prioritate

- observarea din timp a acestor locuri unde a pierdut prioritatea (intersecții, sectoare de drum îngustat, drum cu declivități, la plecare de pe loc etc.):
  - » configurația drumului;
  - » indicatoare, marcaje etc.;
  - » evaluarea vizibilității;
  - » traficul de vehicule şi pietoni din zonă;
  - » estimarea corectă a traiectoriei vehiculului şi poziționarea corectă a acestuia
- intenția de a acorda prioritatea se materializează prin reducerea substanțială a vitezei, manevră ce dă de înțeles celor care circulă pe drumul prioritar că pot uza de dreptul conferit de lege şi deci pot trece în siguranță;
- în acelaşi timp, cel care acordă prioritate trebuie să comunice şi cu cei care circulă în spate, astfel încât şoferul apasă preventiv pe pedala de frână de 2-3 ori, îi avertizează astfel că urmează să oprească sau să reducă substanțial viteza;
- în luarea deciziei trebuie să se manifeste fermitate, fără ezitări;
- prudența nu exclude hotărârea în angajarea în trafic, altfel devenim obstacol, stânjenind desfăşurarea fluentă a traficului;
- vehiculul trebuie poziționat corect astfel încât să nu-i oblige pe cei care circulă pe drumul suplimentar, uzând de dreptul conferit de lege, la manevre suplimentare cum ar fi : reducerea vitezei, ocolire, ieşirea în decor etc., să nu stânjenim circulația celorlalți participanți la trafic;
- după ce a oprit, conducătorul auto poate face un semn vizibil cu mâna prin care să confirme că poate trece în siguranța;
- privirea conducătorului auto trebuie îndreptată mai întâi în partea stângă, pentru a ne asigura că se acordă prioritate;
- asigurarea trebuie să fie individuală, iar prioritatea se acordă tuturor vehiculelor şi pietonilor, indiferent de cai putere şi respectiv vârstă;

• la trecerile de pietoni semnalizate cu indicator şi sau marcaj se au în vedere suplimentar:

» dimineața, pietonii sunt grăbiți, iar unii alergând, se năpustesc pur şi simplu pe trecerea de pietoni, uitând de faptul că sunt şi şoferi indisciplinați, neatenti;

» seara, atât pietoni, cât şi şoferi au un grad de oboseală, nivelul de concentrare al atenției este mai scăzut;

» la apariția culorii verzi a semaforului, trebuie să se aştepte ca pietoni să-şi termine traversarea străzii;

» gradul de atenție al pietonilor diferă în funcție de mediul social din care provin pietoni;

» comportamentul diferențiat al pietonilor (copii, bătrâni etc.);

» o atitudine diferențiată trebuie să se manifeste în condiți meteo nefavorabile, vizibilitate redusă sau noaptea.

Centura de siguranță

Folosirea centurii de siguranță, la noi în țară, este obligatorie, dar mulți şoferi amatori sau profesionişti ezită să o utilizeze, din comoditate sau din necunoaşterea argumentelor în favoarea folosirii acesteia.

Iată câteva dintre aceste argumente:

• îl fereşte pe pilot sau pe pasagerul din dreapta de traumatisme şi îndeosebi de cele grave, în special în cazul coliziunilor din față;

• împiedică lovirea acestora de părțile dure, în special de volan, parbriz, bord, stâlpi etc.;

• împiedică proiectarea prin parbriz în cazul coliziunilor frontale, răsturnării autovehiculelor sau deschiderii uşilor;

• împiedică proiectarea pasagerului din dreapta prin parbriz, în cazul frânărilor bruşte;

• diminuează efectul forței centrifuge şi al forței de inerție care acționează asupra şoferului, contribuind la menținerea unei poziții corecte la volan, factor important pentru securitatea deplasării;

• este o măsură de prevedere, îndemnându-l la o conducere prudentă, amintindu-i şoferului de pericolul excesului de viteză.

Securitate activă şi securitate pasivă

În ultimi ani constructorii, de autovehicule rutiere oferă pe piaţă autovehicule cu un design deosebit de plăcut, cu un consum redus de combustibil, mai puţin poluante, dar mai ales se manifestă o atenţie deosebită în privinţa securităţii active şi pasive.

Conducerea unui autovehicul implică o responsabilitate deosebită, atât faţă de ceilalţi şoferi de pe drumul public, cât şi faţă de propriul autovehicul, cu valoroasa sa încărcătură. Aceasta poate fi o muncă monotonă, cerând mari eforturi fizice şi mentale, care adesea cauzează stres. Astlel încât fiecare şofer profesionist merită un loc de muncă confortabil, acesta fiind un drept fundamental, nu un lux.

În consecinţă, s-au proiectat autovehicule cu performanţe excepţionale şi manevrabilitate aproape perfecte, precum şi un loc de muncă comod, având o mare securitate în interior şi exterior.

Securitate activă - măsurile care contribuie la evitarea acidentelor rutiere.

Iată câteva din realizările constructorilor de autovehicule rutiere în privinţa securităţii active:

- fiabilitate deosebită a echipamentului de frânare, direcţie, suspensie, rulare etc.;
- comenzile servo-asistate (direcţie, frâne, ambreiaj) astlel ca energia fizică pe care o consumă şoferul pe parcursul celor 8 ore de volan să fie minimă, astlel ca şoferul să nu obosească rapid;
- comenzile cât mai accesibile, cu efort minim, fără ca spatele şoferului să se dezlipească de spătarul scaunului;
- vizibilitate optimă, în toate direcţiile: parbrizul dintr-o sigură bucată, cât mai mare,
- cât mai jos, oglinzi retrovizoare cât mai eficiente, inclusiv pentru punctele moarte cunoscute;
- aparate de bord cât mai vizibile, accesibile şi manevrabile, amplasate în câmpul vizual pentru a fi uşor perceptibile;
- microclimat optim, indiferent de anotimp sau vremea de afară, instalaţie de climatizare;
- culorile calde din interiorul habitaclului contribuie la crearea unui microclimat optim pentru o conducere în siguranţă a autovehiculului;
- nivelul de zgomot cât mai redus în interiorul habitaclului, pentru a nu provoca oboseală;
- scaune cât mai confortabile pentru şofer, cu suspensie hidro-pneumatică;
- controlul electronic al funcţionării motorului (microprocesor care primeşte date de la un mare număr de parametri: poziţia pedalei de accelerare, presiunea şi temperatura aerului alimentat, temperatura uleiului şi a lichidului de răcire, computerul controlând cantitatea de combustibil injectată în fiecare cilindru) asigură randament sporit şi gaze de eşapament mai curate;
- suspensia trebuie să absoarbă neregularităţile drumului astlel încât acestea să nu ajungă la dvs. sau la încarcătură sau călători; de asemenea, suspensia trebuie să asigure contactul permanent al autovehiculului cu drumul.
- sistemul de frânare anti-blocaj (ABS), este aproape generalizat, iar control tractiunii (ASR), este tot mai utilizat;
- sistermul electronic, de stabilitate (ESP) adună informaţii de la un număr mare de senzori, pe baza cărora, la fiecare 20 milisecunde, poate lua o decizie privind comportamentul;

• rezerva mare de putere la motor, asigură o mare siguranță în funcționare, nivel scazut al emisiilor poluante.

Securitatea pasivă reprezintă măsurile luate de constructori pentru reducerea consecințelor accidentelor rutiere.

Iată câteva din aceste măsuri:

Securitate pasivă interioară:

• parbrizul din foi subțiri duplex sau triplex pentru deformare;

• montarea tetierelor, pentru o protecție foarte bună, în cazul coliziunilor din spate;

• stâlpii caroseriei suficienți de rezistenți, iar uşile şi ramele lor solide, astfel încât, în cazul unei lovituri, siguranța celor din habitaclu sau din cabină să nu fie afectată;

• forme interioare fără asperități periculoase;

• centuri de siguranță, atât pentru ocupanți din față, cât şi pentru cei din spate;

• Airbeguri.

Securitate pasivă exterioară:

• rigiditate mare a habitaclului sau a cabinei, astfel încât aceasta să protejeze pe ocupanți chiar şi în cazul unei coliziuni frontale sau răsturnării autovehiculului;

• rigiditate mare a consolei față şi spate, astfel încât, în cazul lovirii din față şi respectiv din spate, integritatea ocupanților locurilor din față, respectiv din spate, să nu fie grav afectată;

• forme exterioare cât mai puțin periculoase;

• bare de protecție atât în față, cât şi în spate;

• posibilități de evacuare rapidă;

• extinctoare şi trusa de prim ajutor

1. Comportamentul ecologic pe şosea

Fiecare conducător auto trebuie să fie conştient de faptul că adoptarea unei conduite ecologice la volan reprezintă un deziderat al lumii civilizate, având ţinte multiple, unele mai apropiate, altele mai îndepărtate, însă importante în egală măsură. Astfel, dobândirea unui comportament ecologic are consecinţe imediate şi deloc de neglijat - dacă ne referim, de exemplu, la economia de carburant, dar şi la folosirea, pe timp de iarnă, a unui încălzitor de motor. Această măsură sporeşte eficacitatea vehiculului pe care îl conduceţi şi va ţine departe de service, ca să nu mai vorbim de economia de bani.

De asemenea, respectarea limitelor de viteză, în spiritual aceleiaşi conduite ecologice la volan, vă permite ca, atunci când vă aflaţi într-o situaţie problematică în trafic, să efectuaţi din timp manevrele necesare, astfel încât să evitaţi un accident.

Nu în ultimul rând, conducătorul auto trebuie să nu uite că respectul faţă de mediu înseamnă, de fapt, respectful faţă de ceilalţi participanţi la trafic, faţă de condiţiile de trafic, dar şi faţă de viitor.

Iată câteva dintre măsurile pe care trebuie să le luaţi, în scopul reducerii consumului de carburant:

- **Planificaţi-vă traseul**

Pregătiţi dinainte itinerarul pe care îl aveţi de urmat, astfel încât să vă optimizaţi deplasarea, şi faceti tot posibilul să evitaţi zonele cu circulaţie densă, cu lucrări pe carosabil sau zonele cu teren accidentat, pentru a economisi timp şi combustibil.

- **Utilizaţi cu economie sistemul de climatizare**

Utilizarea sistemului de climatizare al autovehiculului în circulaţia prin oraş poate să mărească consumul de benzină cu 20%. Circulaţi mai degrabă cu geamurile deschise şi păstraţi climatizarea pentru conducerea pe autostradă, când deschiderea ferestrelor poate dezechilibra aerodinamic autovehiculul.

- **Utilizaţi regulatorul automat de viteză (limitatorul de viteză)**

Pe autostradă, limitatorul de viteză permite economisirea de benzină, datorită menţinerii unei viteze constante.

- **Verificaţi periodic pneurile**

Verificaţi presiunea pneurilor o dată pe lună, la rece, altfel spus atunci când vehiculul nu a circulat mai mult de 2 ore. Pentru a vă asigura că presiunea aerului este adecvată, nu vă raportaţi la indicaţiile scrise chiar pe pneu, pentru că acestea arata presiunea maximă. Este preferabil să consultaţi manualul producatorului maşinii dumneavoastră. Schimbaţi între ele pneurile (permutaţi) la fiecare 10.000 de km şi efectuaţi reglajul geometriei şi echilibrarea roţilor o dată pe an.

- **Asiguraţi-vă că faceţi verificarea maşinii periodic**

Luaţi întotdeauna măsurile necesare pentru a vă asigura că maşina dumneavoastră este în stare bună pentru a circula. Veţi evita astfel reparaţiile şi cheltuielile neprevăzute şi, în plus, veţi economisi carburant şi veţi reduce emisiile de gaz.

De reținut:

- atunci când schimbați pneurile, cereți mecanicului să verifice şi frânele şi sa se asigure că etrierele sunt bine reglate; o reglare defectuoasă a acestora afectează, de fapt, economia de carburant.
- schimbați periodic filtrul şi supapa RGC, ținând cont de indicațiile aflate în manualul producătorului şi în cartea tehnică a maşinii. Atunci când aceste piese se deteriorează, consumul de carburant creşte, la fel şi emisiile.

- **Profitați din plin de transmisie**

În cazul în care conduceți o maşină cu transmisie manuală, treceți rapid, dar gradat, la viteze superioare, pentru că motorul va funcționa mai eficient şi va consuma mai puțin carburant.

Dacă maşina dumneavoastra nu are transmisie automată, obişnuiți-vă să folosiți treapta de viteză supramultiplicată, care uşurează munca motorului, deci diminuează şi uzura acestuia, şi care, de asemenea, va permite să economisiți carburant.

2. Manevre care trebuie evitate sau deprinderi la care trebuie să se renunțe

- **Depăşirea vitezei legale**

Respectați limitele de viteză afişate şi amintiți-vă că un consum optim de carburant se face la o viteză de 60-70 km/h.

Atunci când vă deplasați cu 90 km/h, eficiența energetică a vehiculului scade spectaculos, iar dumneavoastră veți risipi carburant; de asemenea, emisiile de gaz cresc.

- **Conducerea agresivă**

Plecările în trombă şi bruscarea frânelor pot mări consumul de carburant cu până la 40%. Accelerați treptat atunci când demarați din nou, după o oprire, când ajungeți pe o autostradă, ieşind de pe o bretea sau când depăşiți o altă maşină, pe autostradă. Evitați, de asemenea, să vă opriți prea aproape de celelalte vehicule.

- **Lăsarea motorului în ralanti pentru a-l încălzi**

În zilele noastre, este suficient să porniți motorul vehiculelor timp de 30 de secunde, în ralanti, pentru a face să circule uleiul în motor. În consecință, acest lucru nu contribuie cu nimic la încălzirea motorului şi reprezintă o risipă de carburant. Este de preferat să porniți motorul încet, evitând accelerarea bruscă, în primii 5 kilometri parcurşi sau până când temperatura motorului creşte.

Motoarele care sunt lăsate prea des în ralanti pot să suporte o uzură şi un stres mecanic dacă funcționează la o temperatură mai mică decât cea ideală, ceea ce poate determina, periodic, costuri de întreținere ridicate.

În timpul iernii, este necesară încălzirea motorului. Pe vreme rece, atunci când temperatura scade sub -15°C, este de preferat să încălziți motorul cu ajutorul unui încălzitor de motor decât să demarați şi să lăsați motorul câteva minute în ralanti. Este sufficient să cuplați încălzitorul de motor cu 2 ore înainte de plecare pentru a putea demara fără dificultate, cu atât mai mult cu cât acesta reîncălzeşte uleiul de motor şi lichidul de răcire. Este vorba despre o modalitate simplă de a economisi până la 10% din carburantul consumat pe parcursul iernii.

3. Conduita ecologică la volan

Tehnologia modernă poate favoriza un comportament ecologist din partea conducătorului auto, prima dovada în acest sens reprezentând-o adaptările din domeniul tehnicii.

La rândul dumneavoastră, trebuie să tineti cont de anumite acțiuni (manevre) care produc modificări de atitudine şi de comportament la volan. lată cateva dintre acestea:

- schimbați într-o treaptă superioară de viteză, imediat ce este posibil, după ce depăşiți 2000 de turații/minut pentru motoarele pe (benzină);
- păstrați o viteză constantă, menținând cea mai mare treaptă de viteză posibilă (treapta superioară de viteză);
- anticipați situațiile în care trebuie să reduceți viteza, pentru a evita frânarea bruscă;
- opriți motorul pentru orice staționare care depăşeşte un minut;
- verificați presiunea pneurilor o dată pe lună. O presiune suficientă economiseşte combustibil şi prelungeşte viața pneului;
- preferați aerisirea interioară în locul deschiderii geamurilor sau climatizării.
- evitați accesoriile care pot să afecteze aerodinamica vehiculului (portbagajul de pe acoperişul maşinii);
- debarasați-vă de orice greutate inutilă.

Mic îndreptar al conducătorului eco-responsabil

- demarați corect;
- nu încălziți motorul excesiv la demaraj;
- circulați cu o viteză medie, în primii 5 km parcurşi;
- circulați correct:
    - » evitați opririle şi accelerările bruşte;
    - » alegeți-vă viteza;
    - » respectați limitele de viteză.
- puneți-vă următoarele întrebări:
    - » am într-adevăr nevoie de climatizare?
    - » pneurile mele sunt sufieient de umflate?
    - » maşina mea este suficient de bine întreținută?
- utilizați corect echipamentul care vă permite să verificați consumul: indicatorul de consum, limitatorul de viteză, sistemul de navigație, info trafic este.